

PARAGRAAF 1 – LOKALE HEFFINGEN

In deze paragraaf treft u informatie aan over de geraamde gemeentelijke belastingen en gebonden heffingen, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht van de tarieven, een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk in het tijdvak 2017-2020.

Algemene uitgangspunten lokale heffingen

De uitwerking van de begroting 2017 is gedaan conform de uitgangspunten van het Collegeprogramma 2016-2018 en de voorjaarsnota 2017. Daarin is onder andere opgenomen om lastenverlichting voor inwoners en bedrijven in de periode 2016-2018 te realiseren.

Uitgangspunt bij het bepalen van de gewenste opbrengst van de gemeentelijke belastingen in 2017 is een stijging met een percentage van 3%.

Woonlasten en tarieven belastingen en heffingen

De gemeentelijke woonlasten worden bepaald door de uitgaven van burgers aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Als vergelijkingsmateriaal wordt er verder in deze paragraaf een overzicht gegeven van de woonlasten van omliggende gemeenten en van Albrandswaard.

In de gemeente Albrandswaard kennen we de gemeentelijke belastingen waarbij de opbrengsten in de algemene dekkingsmiddelen terecht komen en de zogenaamde gebonden heffingen die volledig bestemd zijn voor de uitvoering van gemeentelijke taken. De gemeentelijke belastingen zijn onder andere de Onroerende zaakbelasting (OZB) en de Hondenbelasting. De gebonden heffingen zijn de Afvalstoffenheffing, Rioolheffing, Lijkbezorgingsrechten, Marktgeden en Leges. De gebonden heffingen kennen wettelijk de norm van maximaal 100% kostendekkendheid inclusief toe te rekenen compensabele BTW en mutaties in reserves. De tarieven van de gebonden heffingen mogen dus maximaal kostendekkend zijn.

Algemene (beleids)ontwikkelingen

Macronorm OZB

De discussie over het afschaffen van deze macronorm als beheersingsinstrument is nog niet afgesloten. Uit het “rapport evaluatie systematiek macronorm onroerende zaakbelasting” is naar voren gekomen dat de macronorm onroerende zaakbelasting (OZB) geen effectief beheersingsinstrument is gebleken. Echter zijn de alternatieven die in het rapport genoemd zijn nog onvoldoende uitgewerkt om reeds nu te besluiten tot aanpassing of afschaffing van de huidige norm. Daarom wordt de macronorm OZB in 2016 van 1,57% nog gehandhaafd als instrument. Aangezien deze norm steeds achteraf als toets wordt toegepast is het moeilijk in te schatten in welke mate een eventuele verhoging van de opbrengsten uit OZB wel of niet tot korting op de algemene uitkering leidt.

Het kabinet is voor 2016 en verder voornemens om samen met de VNG te komen tot een woonlastennorm. Daartoe zal door de werkgroep, die het evaluatierapport over de macronorm OZB heeft opgesteld, de variant van woonlastennorm verder worden uitgewerkt.

Verruiming/aanpassing van het lokale belastinggebied

Het kabinet heeft aangekondigd om met een voorstel te komen voor een verschuiving van de inkomstenbelasting naar het gemeentelijk belastinggebied. Naar aanleiding hiervan heeft, op verzoek van de VNG, een commissie onder leiding van Alexander Rinnooy Kan een aantal aanbevelingen gedaan waaronder een verbreding van de OZB door de herinvoering van de OZB voor gebruikers (huurders) van woningen (meer belastingplichtigen). Vanaf 2019 zouden deze maatregelen dan in moeten gaan. Het is momenteel onzeker of het kabinet daadwerkelijk met een voorstel komt en of dit voorstel op een meerderheid kan rekenen. Het tijdstip van een eventuele invoering van de OZB voor gebruikers woningen

is hiermee onzeker, maar zal naar verwachting zeker niet voor 2019 plaatsvinden. Uiteindelijk is het de gemeenteraad die een besluit neemt voor het wel of niet invoeren van een (nieuwe) belastingsoort.

Kostenonderbouwingen voor tarieven gebonden heffingen

Door de wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn vanaf de begroting 2017 nieuwe begrotingsregels van kracht. De nieuwe regels hebben invloed op de kostenonderbouwing van gemeentelijke heffingen. Met ingang van 2017 worden in dit verband kostenonderbouwingen in de paragraaf lokale heffingen opgenomen die inzicht geven in hoe bij de berekening van de tarieven wordt bereikt dat de geraamde bate de geraamde lasten niet overschrijden. Volgens de handreiking kostentoekening van het Ministerie van Financiën zijn de regels toegepast voor de toerekening van kosten bij de berekening van de tarieven. Deze regels zijn bij de tarievenberekeningen overgenomen. Alleen de kosten die mogen worden toegerekend worden meegenomen bij de tarievenberekening.

Overzicht geraamde belastingen en heffingen

Hierna treft u een totaal overzicht aan van in de begroting geraamde opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en de gebonden heffingen.

Gemeentelijke belastingen	Rekening	Begroting				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Financiering/Algemene dekkingsmiddelen						
Onroerende zaakbelastingen	5.791.100	5.860.000	6.038.600	6.210.200	6.384.100	6.441.200
Hondenbelasting	187.500	104.000	0	0	0	0

Toelichting

De hondenbelasting wordt per 1 januari 2017 afgeschaft.

De opbrengst van de OZB wordt conform de voorjaarsnota ten opzichte van 2016 verhoogd met 3%.

Gebonden heffingen	Rekening	Begroting				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing	2.263.500	2.115.300	2.268.700	2.273.700	2.277.800	2.281.100
Rioolheffing	2.891.100	2.894.300	2.888.200	2.922.300	2.953.800	2.987.200

Tarieven 2017

Onroerende zaakbelastingen

De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

In de Voorjaarsnota 2017 is als uitgangspunt voor de stijging van de opbrengsten *Onroerende zaakbelastingen* een percentage van 3% gehanteerd. Dit voorstel is conform bestaand beleid.

Waardepeildatum

De waarde van een onroerende zaak wordt vastgesteld conform de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). De vastgestelde waarde geldt voor een tijdvak van één jaar en heeft als peildatum 1 januari van één jaar eerder. In 2017 zal de OZB daarom berekend worden op basis van WOZ-waarde met als waardepeildatum per 1 januari 2016.

Het SVHW die de heffing en inning van de OZB uitvoert, heeft aangegeven dat de markt- en areaalontwikkeling tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2016 bij woningen naar schatting 4% bedraagt. Voor niet-woningen bedraagt deze ontwikkeling -0,5%. Om te voorkomen dat de waardedalingen een ongewenst budgettair nadeel voor de gemeente veroorzaakt, corrigeren wij deze waardedaling in de tarieven voor 2017.

Opbrengst OZB

Jaarlijks ontvangen we in juni/juli van het SVHW een raming van de heffingsmaatstaven van de verschillende belastingen en heffingen. Op basis hiervan wordt de berekening gemaakt van de opbrengsten en de tarieven voor de lokale heffingen. Bij de raming is door het SVHW rekening gehouden met de waarde- en de areaalontwikkeling.

Bij het bepalen van de opbrengst OZB voor de begrotingsjaren 2017 - 2020, zijn voor 2017 de tarieven van 2016 gecorrigeerd met een correctie van 3% toegepast. In deze correctie is rekening gehouden met de waardeontwikkeling zoals hiervoor vermeld. Op basis hiervan wordt de opbrengst van OZB geraamd op € 6.038.600.

OZB tarief 2016

Op basis van het voorgaande zien de tarieven OZB voor 2017 als volgt uit.

Onroerende zaakbelastingen (als percentage van de WOZ-waarde)	2016	2017
Eigenaren woningen	0,1415%	0,1400%
Gebruikers niet-woningen	0,2929%	0,3017%
Eigenaren niet-woningen	0,3657%	0,3785%

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten te betalen die de gemeente Albrandswaard maakt voor het (laten) inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Voor de afvalstoffenheffing hanteren wij kostendekkende tarieven in combinatie met een planmatige inzet van de daarvoor gevormde voorzieningen.

T.a.v. de afvalinzameling zijn er ontwikkelingen in de kosten. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft een afvalscheidingsdoelstelling gesteld in het programma van Afval Naar Grondstof (VANG). In 2020 moet 75% van het huishoudelijk afval gescheiden worden. Dat komt neer op 100 kg. restafval per inwoner per jaar. De situatie in Albrandswaard was in 2015 dat 57% van het afval gescheiden werd. Dat betekent dat er nog 204 kg. restafval per inwoner verbrand werd. Uit sorteerproeven blijkt dat in de restafvalcontainer in Albrandswaard nog 75% makkelijk te scheiden herbruikbare grondstoffen zitten. De NV BAR-Afvalbeheer werkt in 2016 en 2017 voorstellen uit hoe de afvalscheiding verbeterd kan worden. Voorstellen om tot betere afvalscheiding te komen worden vanuit de afvalstoffenheffing gefinancierd en zullen ter besluitvorming aan u worden voorgelegd. Vooruitlopend op de invoering van de voorstellen zijn de genoemde cijfers in de begroting gebaseerd op ongewijzigd beleid. Hierbij geldt dat de opbrengst maximaal kostendekkend mag zijn.

De in de afvalstoffenheffing te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

Omschrijving	2017
Kosten van de activiteit vanuit de NV BAR Afvalbeheer	1.245.400
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief kapitaallasten	704.614
Inkomsten van de activiteit, exclusief heffingen	-245.967
Netto kosten van de activiteit	1.704.047
Perceptiekosten	21.900
Vanuit andere activiteiten toe te rekenen kosten	220.900
Overhead	43.900
BTW op de exploitatie	357.000
Totale kosten	2.347.747
Opbrengst afvalstoffenheffing	2.268.700
Dekkingspercentage	97%

Toelichting:

De kosten verbonden aan de afvalinzameling en verwerking komen op diverse plaatsen tot uitdrukking in de gemeentebegroting. In de paragraaf lokale heffingen geven wij een totaalbeeld van de kosten verbonden aan de inzameling en verwerking van de huishoudelijke afvalstoffen en de vindplaats van de kosten. Eerdergenoemde beleidswijzigingen zullen leiden tot een wijziging in de kosten voor de gemeente Albrandswaard. Voorafgaande aan wijzigingen in beleid is er van de raden besluitvorming nodig gevolgd door implementatietijd. Hierdoor zijn de kosten opgenomen in bovenstaand overzicht gebaseerd op het jaar 2016, gecorrigeerd met autonome ontwikkelingen zoals areaaluitbreiding en loon- en prijsontwikkelingen. Bij de berekening van de opbrengst afvalstoffenheffing is uitgegaan van handhaving van de tarieven van 2016.

Afvalstoffenheffing	2016	2017	afwijking
Eenpersoonshuishouden	177,27	177,27	0%
Meerpersoonshuishouden	236,36	236,36	0%

Rioolheffing

Het GRP 2013 – 2017 is niet langer actueel en voldoet niet meer aan de wettelijke kaders van de Gemeentewet. De Gemeentewet (art. 229b) geeft aan dat de begrote baten van de rioolheffing niet hoger mogen zijn dan de begrote lasten. Op 19 september 2016 is daarom het nieuwe GRP 2017 – 2020 vastgesteld. Door de langere levensduur en het toepassen van innovatieve technieken kan het riool namelijk over 60 in plaats van over 50 jaar worden afgeschreven. Deze verandering zorgt ervoor dat de financiële middelen in de voorziening en inkomsten uit de heffing voldoende zijn om de kapitaallasten uit het verleden en toekomstige vervangingsinvesteringen te kunnen bekostigen.

Er is een voorziening bekleemde middelen t.w.v. € 2.828.478 (prijsspeil 31 december 2015). Deze voorziening kan op basis van artikel 44 lid 1d van het BBV worden gebruikt voor het dekken van alle vervangingsinvesteringen. De voorziening wordt gevoed met een jaarlijkse storting vanuit de rioolheffing. Doel van deze manier van werken is het egaliseren van de kostenontwikkeling. Hierdoor worden de kapitaallasten voor een toekomstige generatie vrijwel nul. De opbrengsten uit de heffing en de beschikbare voorziening zijn voldoende om het rioleringsstelsels in stand te kunnen houden en waar nodig te verbeteren de komende decennia. Het tarief van de rioolheffing kan daarom vanaf 2017 eenmalig met 4% verlaagd worden tot een bedrag van € 267,- voor een meerpersoonshuishouden en € 200,- voor een eenpersoonshuishouden. Deze herijking levert lagere lasten voor de inwoners op terwijl er sprake blijft van een betrouwbaar rioleringsstelsel.

De in de rioolheffing te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

Omschrijving	2017
Kosten van de activiteit vanuit de BAR	174.720
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief kapitaallasten	2.174.390
Inkomsten van de activiteit, exclusief heffingen	37.680
Netto kosten van de activiteit	2.386.790
Perceptiekosten	29.925
Vanuit andere activiteiten toe te rekenen kosten (straatreiniging, onderhoud waterwegen)	81.587
Kwijstschelding en oninbaarheid	111.100
Overhead	140.240
BTW op de exploitatie	250.845
Totale kosten	3.000.500
Opbrengst rioolheffing	2.888.200
Dekkingspercentage	96%

De tarieven rioolheffing 2017 zien er als volgt uit:

Rioolheffing	2016	2017	afwijking
Eenpersoonshuishouden	208,42	200,08	-4%
Meerpersoonshuishouden	277,89	266,78	-4%

Lijkbezorgingsrechten

In 2013 is de notitie Kostenonderbouwing Lijkbezorging Albrandswaard vastgesteld. In de notitie zijn activiteiten die worden uitgevoerd voor de lijkbezorging transparant gemaakt zodat de mogelijkheid is ontstaan om kostendekkende tarieven te kunnen bepalen. Op basis van de notitie is besloten de tarieven voor de lijkbezorgingsrechten in de periode 2013-2017 kostendekkend te maken door in deze periode de tarieven jaarlijks met 6% te verhogen.

De in de lijkbezorgingsrechten te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

Berekening kostendekkendheid	2017
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente	172.307
Netto kosten van de activiteit	172.307
Perceptiekosten	4.692
Kosten van de activiteit vanuit de BAR	220.695
Overhead (80,2653 %)	177.142
Totale kosten	574.836
Opbrengst heffingen	251.845
Dekkingspercentage	43,81%

Aanpassing tarieven lijkbezorging

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Dubbel graf in Rhooon voor 25 jaar	6%	6%	6%	3%	3%
Enkel graf in Poortugaal voor 25 jaar	6%	6%	6%	3%	3%
Urnengraf voor 25 jaar	6%	6%	6%	3%	3%
Begraven	6%	6%	6%	3%	3%

Tarieven lijkbezorging

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Dubbel graf in Rhooon voor 25 jaar	€ 3.332	€ 3.531	€ 3.742	€ 3.854	€ 3.969
Enkel graf in Poortugaal voor 25 jaar	€ 2.033	€ 2.154	€ 2.283	€ 2.351	€ 2.421
Urnengraf voor 25 jaar	€ 1.412	€ 1.496	€ 1.585	€ 1.632	€ 1.680
Begraven	€ 1.261	€ 1.336	€ 1.416	€ 1.458	€ 1.501

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor de lijkbezorging:

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Opbrengst lijkbezorging	€ 239.850	€ 251.845	€ 264.319	€ 264.319	€ 264.319

Tarieven overige gemeentelijke heffingen

De algemene verhoging als gevolg van prijsindexering van de overige gemeentelijke heffingen bedraagt in beginsel 3% met dien verstande dat de opbrengst maximaal kostendekkend mogen zijn.

Leges Publieksdiensten en omgevingsvergunning

Onder de naam leges worden rechten geheven voor verstrekte diensten en producten. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten, aanwezigheidsvergunning speelautomaten of bijvoorbeeld een uittreksel Burgerlijke stand. Voor het overige geldt ook hier dat de tarieven van de leges maximaal kostendekkend mogen zijn.

De in de leges burgerzaken te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

Berekening kostendekkendheid	2017
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente	109.603
Kosten van de activiteit vanuit de GR BAR-organisatie	238.265
Netto kosten van de activiteit	347.868
Overhead (80,2653%)	191.244
Afdracht Rijksleges	218.551
Totale kosten	757.663
Opbrengst leges burgerzaken:	547.236
Dekkingspercentage	72,23%

De in de gemeentelijke leges en vergunningen te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

Berekening kostendekkendheid	2017
Overige kosten incl. personeel	353.500
Externe adviezen	53.300
Netto kosten van de activiteit	406.800
Perceptiekosten	8.200
Onderhoud software	15.000
Kosten handhaving	15.000
Overhead (80,2653%)	265.372
Compensabele BTW	7.600
Totale kosten	717.972
Opbrengst heffingen	401.800
Dekkingspercentage	55,96%

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de vastgestelde notitie Verruiming kwijtschelding van belastingen. Op basis hiervan wordt kwijtschelding verleend van de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de hondenbelasting voor de eerste hond. Burgers die voldoen aan de ABW-normen krijgen een volledige kwijtschelding. De overige gemeentelijke bijstandsregelingen kennen afwijkende normen of een afwijkende vergoedingssystematiek.

In de begroting 2017 zijn de volgende bedragen voor kwijtschelding opgenomen.

Kwijtschelding	2016	2017	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing	€ 67.300	€ 95.700	€ 96.657	€ 97.624	€ 98.600
Rioolheffing	€ 100.000	€ 111.100	€ 112.211	€ 113.333	€ 114.466
Hondenbelasting	€ 2.464	€ 2.543	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 169.764	€ 209.343	€ 208.868	€ 210.957	€ 213.066

Overzicht belastingdruk

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De woonlasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit de gemeentelijke heffingen en daarmee grotendeels de lokale lastendruk. Hierna worden de woonlasten voor burgers (woningen) en het bedrijfsleven (niet woningen/ bedrijven) inzichtelijk gemaakt.

Omschrijving	2015	2016	2017	Afwijking	
				Absoluut	In %
+ = stijging en - = daling van lasten					
A: Eénpersoonshuishouden met een huurwoning					
Rioolgebruik	€ 208,42	€ 208,42	€ 200,08	-€ 8,34	-4,00%
Afval	€ 177,27	€ 177,27	€ 177,27	€ 0,00	0,00%
Totaal	€ 385,69	€ 385,69	€ 377,35	-€ 8,34	-2,16%
B: Meerpersoonshuishouding met een huurwoning					
Rioolgebruik	€ 277,89	€ 277,89	€ 266,78	-€ 11,11	-4,00%
Afval	€ 236,36	€ 236,36	€ 236,36	€ 0,00	0,00%
Totaal	€ 514,25	€ 514,25	€ 503,14	-€ 11,11	-2,16%
C: Eénpersoonshuishouding met een koopwoning met een WOZ-waarde van € 230.000					
Rioolgebruik	€ 208,42	€ 208,42	€ 200,08	-€ 8,34	-4,00%
Afval	€ 177,27	€ 177,27	€ 177,27	€ 0,00	0,00%
OZB-eigendom	€ 319,24	€ 325,45	€ 322,00	-€ 3,45	-1,06%
Totaal	€ 704,93	€ 711,14	€ 699,35	-€ 11,79	-1,66%
D: Meerpersoonshuishouding met een koopwoning met een WOZ-waarde van € 230.000					
Rioolgebruik	€ 277,89	€ 277,89	€ 266,78	-€ 11,11	-4,00%
Afval	€ 236,36	€ 236,36	€ 236,36	€ 0,00	0,00%
OZB-eigendom	€ 319,24	€ 325,45	€ 322,00	-€ 3,45	-1,06%
Totaal	€ 833,49	€ 839,70	€ 825,14	-€ 14,56	-1,73%

Albrandswaard ten opzichte van overige BAR-gemeenten

Om de woonlasten te kunnen vergelijken wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde COELO-Atlas (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden). Hierin wordt jaarlijks uit de gemeentelijke belastingtarieven een samenvattend getal afgeleid, dat weergeeft hoe hoog deze lasten zijn. Uitgegaan wordt van een meerpersoonshuishouden in een woning met een voor die gemeente gemiddelde waarde. Voor 2017 is nog geen vergelijking te geven.

2016 Gemeente	Gemeentelijke woonlasten (1 persoons)	Gemeentelijke woonlasten (meerpersoons)
Albrandswaard	€ 686	€ 704
Barendrecht	€ 516	€ 782
Ridderkerk	€ 474	€ 549

(bron: COELO, Atlas van de lokale lasten 2016)